

SESSION GUIDES

Alternative Learning System- Accreditation and Equivalency (ALS-A&E)

**Secondary: Development Of Self And A Sense
Of Community**

**Ang Kasunduang Pangkapayapaan Ng
Mindanao**

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Save the Children®

ASCEND-Mindanao
Assistance for the Comprehensive Educational Development of Mindanao

March 2006

Jointly developed by the DepED BALS and the Save the Children Federation under the ASCEND-Mindanao, a program made possible with the generous support of the American People through the USAID.

Ang kasunduang Pangkapayapaan ng Mindanao

Session Guide Blg. 1

I. MGA LAYUNIN

1. Naipaliliwanag ang pagkakaiba ng mga grupong kultural sa Mindanao
2. Naipahahayag ang kasaysayan ng mga tao sa Mindanao at pagkilala sa sariling pamamahala
3. Nasasabi ang mga ugat ng kaguluhan sa Mindanao
4. Naisagagawa ang pangunahing kasanayan sa pakikipamuhay

II. PAKSA

- A. Aralin 1: Mindanao: ang Lupa ng Pangako at Pakikibaka

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay : Mabisang komunikasyon, paglutas ng suliranin, kakayahang makiisang damdamin, pansariling kasanayan.

- B. Kagamitan: Mapa ng Pilipinas

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-Aral

- Magkaroon ng “brainstorming session”. Hikayatin ang mga mag-aaral na sabihin ang alam nilang katangian at kaugalian ng mga Pilipino.
- Ipasulat ito sa maliit na papel at idikit sa pisara.
- Ipasuri ang mga sagot at pagsama-samahin ang pareho at naiiba.

2. Pagganyak

- Ipakita ang Mapa ng Mindanao.
- Magpaligsahan sa paghahanap ng lugar na babanggitin ng IM.
- Ipasulat ang mga pangalan ng probinsiya na nakita sa Mapa ng Mindanao.

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

- Ipakita at pag-aralan ang larawan sa pahina 4.
- Ipagawa ang dugtungang kuwento.
- Ipabasa ang mahalagang impormasyon tungkol sa Mindanao sa pahina 5-16.

2. Pagtatalakayan

- Hatiin ang mga mag-aaral sa 3 pangkat.
- Italaga ang pangkat na magbibigay ng ulat tungkol sa impormasyong nabasa buhat sa pahina 5-16.
- Talakayin ang mga sumusunod:

Pangkat 1 – Magkakaibang Grupong Kultural sa Mindanao

Pangkat 2 – Kasaysayan ng Tao sa Mindanao

Pangkat 3 – Mga Ugat ng Kaguluhan sa Mindanao

- Ilagom ang napagtalakayan.

3. Paglalahat

- Bigyan ng ilang minuto na makapag- isip ang bawat pangkat.
- Ipabasa ang napili ng bawat pangkat.
- Ipasulat sa sariling jopurnal ang sagot sa mga sumusunod na tanong:

1. Ano ang pinakamahalagang bagay na natutuhan ninyo sa araling ito?
2. Ano pa ang gusto ninyong linawin?
3. Sa anong paksang napag-usapan naantig ang iyong damdamin?

- Ipabasa ang Tandaan natin sa pahina 19 at pag-usapan ang kabuuan ng kanilang natutuhan.

4. Pagpapahalaga

- Ipabasa at ipasuri ang sitwasyon sa pahina 10-11 - Pag-isipan Natin.

Itanong:

- Ano ang natutuhan ninyo sa araling ito?
- Anong panibagong kaisipan ang natutuhan mo ukol sa paghahangad ng kapayapaan sa Mindanao?

5. Paglalapat

- Hatiin ang mag-aaral sa apat na pangkat.
- Simulan ang isang sagutan sa tanong na Bilang isang Pilipino, ano ang iyong gagawin upang makatulong ka sa pagkakaroon ng kapayapaan? (Bigyang diin ang pangunahing kasanayan sa pakikipamuhay)
- Ipatalakay at ipasulat sa manila paper ang sagot nila at ipapaskil ito sa dingding ng center.
- Ipabasa ang kanilang mungkahi upang magkaroon ng kapayapaan sa Mindanao.
- Ipagamit ang mga konsepto na nilalaman ng modyul.
- Ipasulat sa journal ang sagot.

IV. PAGTATAYA

- Ipasagot ang sagutang Palaisipan na nasa pahina 18-19.
- Ipasuri ang sagot at iwasto ang hindi wasto.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Magsaliksik tungkol sa tao o samahan na gumawa ng paraan para magkaroon ng kapayapaan sa Mindanao.
- Sabihin kung anong hakbang ang ginawa ng mga sumusunod para sa kapayapaan:
 - Presidente Marcos
 - Presidente Aquino
 - Presidente Ramos
 - Presidente Arroyo
- Ipasulat sa journal ang sagot.
- Humandang ibahagi ito sa mga kamag-aral sa pamamagitan ng pagsasadula.

Ang Kasunduang Pangkapayapaan Session Guide Blg. 2

I. MGA LAYUNIN

1. Natutukoy ang mga ginawa ng ating pamahalaan para magkaroon ng kapayapaan sa Mindanao
2. Naipaliliwanag ang iba't ibang tangkang pangkapayapaan na isinasagawa ng iba't ibang administrasyon ng ating pamahalaan
3. Naipakikita ang pangunahing kasanayan sa pakikipamuhay

II. PAKSA

- A. Aralin 2: Ang Mahabang Lakbayin Tungo sa Kapayapaan sa Mindanao, p. 20-34

Pangunahing Kasanayan sa Pakikipamuhay: Pansariling kamalayan, kasanayang pagpasiya, mabisang pakikipagtalastasan, paglutas ng suliranin.

- B. Kagamitan: Larawan, diyaryo (luma at bago)

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

Pagganyak

- Ipakita ang mga larawan sa pahina 20 ng modyul.
- Kilalanin at isulat ang pangalan ng nasa larawan.
- Pag-usapan ang kanilang naging bahagi sa pagsasaayos ng kaguluhan sa Mindanao.
- Hilingin na ipakita ang ipinahandang dula.
- Pag-usapan ang mensaheng taglay ng dula.

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

- Ipabasa ang artikulo tungkol sa kaguluhan sa Mindanao na nangyari noong idinedeklara ang Batas Militar na nasa pahina 21 ng modyul.
- Ipasagot ang tanong sa Subukan Natin sa pahina 22 ng modyul.

- Talakayin ang mga naging sagot.

2. Pagtatalakayan

- Magsagawa ng isang Symposium.
- Magbuo ng pangkat upang ito ay pangunahan ang mga nasangkot na pamamahala tungo sa kapayapaan ng Mindanao.
- Matapos pangunahan ang iba't ibang pamamahala ay pumili ng isang tagapagsalita na magsasalita sa mga naging hakbang ng mga iba't ibang pamamahala.

- Marcos
- Aquino
- Ramos
- Misuari
- Arroyo

- Pumili ng isang tagapamagitan o moderator. Bigyan ng limang minuto ang bawat tagapagsalita.
- Ipabuod sa moderator ang mga nasabi ng mga tagapagsalita.
- Purihin ang kilos at pagsasabuhay ng lahat.

3. Paglalahat

- Itanong at ipasagot sa bawat isa.
 1. Ano ang pinakamahalagang bagay na natutuhan ninyo?
 2. Ano pa ang gusto ninyong linawin?
 3. Sa anong paksang tinalakay naantig ang inyong damdamin?
 4. Ipabasa ang Tandaan Natin sa pahina 33 at 34 .
 5. Ipagawa ang wastong pagkakasunud-sunod ng mga pangyayari sa kapayapaan ng Mindanao.

4. Pagpapahalaga

- Ano ang kahalagahan nang inyong kaalaman ukol sa kasaysayan ng Mindanao?

5. Paglalapat

- Ipasagot ang mga tanong sa Subukan Natin sa pahina 30-31.

- Ihambing ang sagot sa Batayan sa Pagwawasto sa pahina 48-49.

IV. PAGTATAYA

- Ipasagot ang mga tanong sa pahina 31-32
- Suriin ang sagot at ihambing ang mga sagot sa Batayang Pagwawasto sa pahina 50-51.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Basahin at tandaan ang mga mahalagang pahayag sa pahina 33 upang ang bawat isa sa inyo ay maging handa sa susunod na aralin.
- Maghanap ng lumang diyaryo. Basahin at ipunin ito. Maghanap ng artikulo tungkol sa Mindanao.
- Gumupit ng magagandang tanawin sa Mindanao at ilagay sa scrapbook. Sumulat ng maikling paglalarawan sa bawat isa.

Ang Kasunduang Pangkapayapaan ng Mindanao

Session Guide Blg. 3

I. MGA LAYUNIN

1. Natutukoy ang mga epekto ng mga kasunduan sa buhay ng tao sa Mindanao at sa ating bansa sa kabuuan
2. Naipaliliwanag kung ang huling kasunduan ay naging tagumpay o hindi
3. Naipadadama sa kapwa ang taglay na pangunahing kasanayan sa pakikipamuhay at pakikipagkapwa

II. PAKSA

- A. Aralin 3 : Ang Buhay Pagkatapos ng Usapang Pangkapayapaan:
Mailap Pa Rin Ang Kapayapaan

Pangunahing kasanayan sa Pakikipamuhay: paglutas ng suliranin, pakikipagkapwa, pansariling kamalayan, mabisang pakikipagtalastasan

- B. Kagamitan: Dyaryo (luma at bago)

III. PAMARAAN

A. Panimulang Gawain

1. Balik-Aral

- Ipahayag ang mga mahalagang puntos na nabanggit sa Tandaan natin sa pahina 33-34
- Itanong:

Bakit mahalaga ang mga puntos na nabanggit?

2. Pagganyak

- Ipakita ang larawan sa pahina 35 ng modyul.
- Magsagawa ng isang “Hulaan” kung nagtagumpay ang mga ginawa ng iba’t ibang administrasyon o hindi.
- Suriin ang kanilang sagot sa pamamagitan ng pagtatanong sa mga matatanda sa kanilang lugar, pagbasa ng mga aklat, artikulo o pagsasaliksik.

B. Panlinang na Gawain

1. Paglalahad

- Ipakita ang mga balita at artikulong natipon ukol sa kalagayan ng Mindanao, buhat sa luma at bagong dyaryo.
- Pumili at basahin ito sa klase.
- Pagnilay-nilayin ang mga tinalakay.
- Ipasagot ang mga tanong sa Pag-isipan Natin sa pahina 36.
- Ipakita ang larawang nagpapakita ng mga sitwasyon sa pahina 36.
- Ipatalakay sa mga mag-aaral kung sa palagay nila ay may kapayapaan na sa Mindanao.

2. Pagtatalakayan

- Pumili ng dalawang mag-aaral.
- Ipagpalagay nila na sila ay mga TV host o tagapagbalita.
- Hilingin na magpalitan ng pagbasa sa mga kasaysayan simula 1996-1999 sa pahina 37-38.
 - Ipaalaala ang mga pamantayan sa wastong pakikinig.
- Mag-imbata ng dalawang kagalang-galang na personalidad sa lugar nila at paki-usapan silang talakayin kung tunay na kayang nagtagumpay ang kapayapaan sa Mindanao.
- Basahin ang sitwasyon sa Subukan natin at sagutin ang mga tanong sa pahina 38.
- Talakayin ang mga sagot ng mga mag-aaral.
- Ipabigay ang buod ng napag-aralan.
- Bigyang-diin ang pangunahing kasanayan sa pakikipamuhay.

3. Paglalahat

- Ipabasa nang tahimik ang nasa pahina 42 at 43 at itanong:
 1. Ano ang pinakamahalagang bagay na natutuhan ninyo sa araling ito?
 2. Ano ang gusto mong linawin?
 3. Sa anong paksa naaantig ang iyong damdamin?
- Ipasulat ang “Tandaan Natin” sa pahina 42 sa kanilang notebook.

4. Pagpapahalaga

- Bakit mahalaga na malaman mo ang iba't ibang isyu tungkol sa Mindanao?
- Ipabigay ang pansariling kuru-kuro:

Kung ikaw ay isang mataas na opisyal ng pamahalaan, paano ka makatutulong sa pagkakamit ng kapayapaan sa Mindanao?

5. Paglalapat

- Ipagawa ang palaisipan sa Alamin Natin ang Natutuhan sa pahina 41
- Sa palagay mo ano ang hadlang para sa kapayapaan?
- Sumulat ng isang sanaysay tungkol sa "Ang Kapayapaan ay Nananatiling Mailap sa Mindanao".
- Ipahambing ang sagot sa Batayan ng Pagwawasto na nasa pahina 53-54.

IV. PAGTATAYA

- Pasagutan ang mga tanong sa Anu-ano ang mga Natutuhan Mo? sa pahina 44.
- Ipahambing ang mga sagot sa Batayan sa pagwawasto na nasa pahina 54-56.

V. KARAGDAGANG GAWAIN

- Gumawa ng isang talaan: Mga maitutulong ng mamamayan sa Mindanao upang makamit ang kapayapaan sa kani-kanilang sariling pamayanan.